

GLOSAR KLJUČNIH POJMOVA

Ciljano i svjesno koristim mnogo anglizama u svome tekstu, koje kao takve mnoge i ostavljam u izvorniku na engleskom jeziku, istovremeno knjigu pišući na hrvatskom jeziku za hrvatsku čitalačku publiku i želeći obogatiti literaturu u području kolaboracije, komunikacijskih i leaderskih vještina na hrvatskom jeziku. Stoga, uz objašnjenja u samom tekstu, u ovome glosaru donosim izbor ključnih termina na engleskom jeziku te njihove prijedloge prijevoda na hrvatski jezik s objašnjenjima u kontekstu knjige.

accountability partner – partner za praćenje odgovornosti; osoba koja će nam pomoći odrediti ciljeve i sljedeće korake i pomoći nam da se držimo plana; osoba koja pomaže drugoj osobi u postizanju ciljeva pružanjem podrške, motivacije i provjere napretka

brainstorming – ***brainstorming***; oluja ideja ili razrada ideja, intenzivna razmjena ideja koja može biti strukturirana ili nestrukturirana

brain trust - ***trust mozgova***; skupina od dvoje ili više ljudi s kojima gradimo odnose od povjerenja i od koje imamo podršku u svojim nastojanjima, uvide u različite perspektive i stručnost u donošenju ključnih odluka i postizanju ciljeva

coach – ***coach***; doslovni prijevod trener nije prikladan, prikladniji je termin "majeutičar", osoba koja primjenjuje majeutičku metodu (od grčke riječi "maieutike" što znači

"babica" ili "porođajna vještina"), majeutičar ne nudi gotove odgovore, već postavlja pitanja koja potiču kritičko razmišljanje i introspekciju, omogućujući osobi da "izvuče" svoja unutarnja znanja i uvide; u odgojno-obrazovnom kontekstu *instructional coach* kao nastavnik metodičar

coachee – klijent; štićenik, u odnosu s *coachem*, *coachee* je klijent kojem coach pruža podršku, usmjerava ga i pomaže mu da prepozna vlastite potencijale i napreduje u osobnom i profesionalnom rastu

coaching conversation – coaching razgovor; kolegijalni dijalog; strukturiran razgovor usmjeren na postavljanje različitih vrsta pitanja, pružanje i primanje povratnih informacija i vođenje *coachee*-ja prema dubljem razumijevanju svojih ciljeva i potencijala

collaboration – kolaboracija; koncept zajedničkog, kolegijalnog i timskog rada putem učenja i osvrta na vlastito i tuđe iskustvo; kolaboracija kao zajedništvo, uključivost i prihvaćanje različitosti; kolaboracija kao zajednički rad više razine interakcije i integracije, utemeljen na konstruktivističkoj i iskustvenoj teoriji učenja; naglašeni su horizontalna struktura odnosa i kolektivno liderstvo, pri čemu svi sudionici ravnopravno doprinose i međusobno uče iz svojih i tuđih iskustava, stvarajući dinamično, kreativno, uključivo i inovativno radno okruženje; odnosi su čvrsti jer su izgrađeni; međusobno povjerenje je zaslužen; dijele se dugoročni vizija i vrijednosti; sudjelovanje je opunomoćeno individualnim i kolektivnim doprinosom; znatiželja je vlastita i u konstantnoj međuovisnosti

collegial – kolegijalni; zajednički rad u profesionalnom ili akademskom okruženju; međusobno poštovanje i zajedničke

odgovornosti među pojedincima unutar tima ili organizacije; zajednički je rad u kolegijalnim odnosima kolaborativan

congenial – **ugodni, prijatni, laskavi**; okruženje ili situacija koja je prijatna i ugodna, karakterizirana kompatibilnošću i harmonijom; često se odnosi na odnose ili interakcije koje su prijateljske i podržavajuće, stvarajući osjećaj udobnosti i lakoće među pojedincima; zajednički rad je kooperativan

consensus – **konsenzus**; slaganje u smislu da iako se svi i ne slažemo, dajemo svoj pristanak da nastavimo i poduzmemo sljedeće korake; bit konsenzusa je u tome da se svi slože s nastavkom procesa i provedbom odluke "s kojom možemo živjeti", iako pojedina mišljenja mogu biti različita

cooperation – **kooperacija**; suradnja u kojoj radimo zajedno tako da svaki pojedinac ima svoj specifičan zadatak s manje direktne interakcije u odnosu na kolaboraciju; odnosi su zadani i labavi, poštovanje je naslijeđeno ili nametnuto vertikalom u hijerarhiji; zajednički ciljevi su kratkoročni; sudjelovanje je sljedbeničkog i u prvom redu poslušnog karaktera; znatiželja je delegirana, u ovisnom ili neovisnom odnosu prema onom koji ju delegira

critical friends – **kritički prijatelj**; prijatelj ili kolega koji nudi drugu perspektivu; osoba od povjerenja; "kritički" kao nužan i neophodan, a ne onaj koji "daje kritiku"

efficacy – **učinkovitost**; *moгуćnost da se proizvede rezultat*

emotional contagion – **emocionalna zaraza**; fenomen neizrečene i često nesvjesne razmjene emocija među ljudima

koja se događa u svega nekoliko sekundi

facilitator – **facilitator**; voditelj aktivnosti, potiče sudjelovanje i usmjerava diskusiju ili zajednički rad na način koji osigurava uključivost i učinkovitost, netko tko vodi proces, pomaže u razjašnjavanju ideja i podržava grupu u donošenju odluka ili rješavanju problema; također može obnašati i ulogu mjerača vremena

instructional coach – **nastavnik metodičar**; uloga nastavnika koja nije ni mentorska, ni savjetnička, ni konzultantska, već prvenstveno kolegijalna i ravnopravna, neosuđujuća i neevaluativna; najbliže majeutičkoj ulozi, koja se odnosi na Sokratovu majeutičku metodu i njezine implikacije za obrazovanje i kritičko razmišljanje

inquiry – **upit, istraživanje**; postavljanje pitanja, ispitivanje ili analiza informacija s ciljem stjecanja novih saznanja ili razumijevanja; može uključivati različite metode prikupljanja podataka, uključujući intervjue, ankete, eksperimentiranje ili analizu dokumenata, a često se koristi u obrazovanju i znanstvenom radu za poticanje kritičkog razmišljanja i istraživačkog pristupa.

journaling – **vođenje dnevnika**; praksa koja uključuje redovito bilježenje osobnih osvrta, misli, osjećaja i iskustava; može poslužiti kao alat za samorefleksiju, razvoj kreativnosti, smanjenje stresa i jasnije razumijevanje vlastitih ciljeva i vrijednosti

leader – **lider**; osoba koja se često ističe kvalitetama poput odgovornosti, integriteta, komunikativnosti, empatije i sposobnosti rješavanja problema; pojedinac koji donosi

odluke, inspirira i motivira, jasno komunicira, podržava rast i razvoj kolega s kojima radi; pojedinac koji razvija više lidera

leadership – **liderstvo**; horizontalna vrijednost koja pripada svakome pojedincu i koja nadilazi formalne pozicije i hijerarhijske strukture; liderstvo kao donošenje odluka i rizik

mindfulness – **usredotočena svjesnost**; *svjesna pažnja, sveprisutnost kao puna svjesnost*

perspective taking and perspective making – **razmatranje ili razumijevanje tuđe perspektive i oblikovanje ili stvaranje vlastite**; sposobnost sagledavanja situacije iz tuđe perspektive (engl. *perspective taking*), "drugim očima" i stvaranja vlastite (engl. *perspective making*)

perceived weirdness index – **percipirani stupanj spremnosti na promjenu**; voljnost ljudi da privole promjenu bez prevelikog rizika, premda je promjena dovoljno izazovna, ali i "sigurna" da pojedinci zadrže povjerenje u inicijatora promjene i onoga/e koji je komunicira/ju; subjektivan dojam o tome koliko se neka ideja čini neobičnom ili odstupa od uobičajenih normi; nije znanstveno mjerljivo, već predstavlja osjećaj različitosti ili neusklađenosti u odnosu na očekivane norme organizacije, društva ili kulture

protocol – **protokol**; slijed strukturiranih i skriptiranih koraka i smjernica za komunikaciju i aktivnosti u grupi ili timu; siguran način za grupne razgovore u kojima pojedinci ne dominiraju ni na kojoj osnovi (primjerice ni pozicijom, ni artikulacijom, ni osobnošću); često uključuje vremenski okvir

reflection – **refleksija**; proces u kojem osoba promišlja o prošlim događajima, akcijama, osjećajima ili iskustvima kako bi

iz njih izvukla pouke i dublje razumijevanje; osvrt na prethodno vlastito i tuđe iskustvo; omogućuje procjenu onoga što je bilo uspješno ili neuspješno te pruža priliku za osobni rast, razvoj i unapređenje budućih postupaka; proces koji često uključuje kritičko razmišljanje i samoprocjenu te se koristi u različitim područjima i sferama ljudske djelatnosti, a s ciljem donošenja boljih odluka i prilagodbi u budućnosti

resilience – otpornost; sposobnost osobe da se suoči s izazovima, stresom i različitim životnim situacijama te da se nakon njih oporavi i nastavi dalje; podrazumijeva emocionalnu snagu i sposobnost prilagodbe na promjene i neizvjesnost, uz očuvanje emocionalne stabilnosti

resonant relationships – rezonantni odnosi; rezonantnost u odnosima odnosi se na kvalitetu interakcija; stvorena je pozitivna i podržavajuća atmosfera; reagira se na na emocije drugih, potiče povjerenje, postoji osjećaj povezanosti i dijeljene svrhe; interakcije su prožete empatijom, otvorenom komunikacijom i pažnjom prema potrebama drugih

stage presence – nastup i pojava; naša prisutnost u areni, "na pozornici"; kakvoća prisustva koja se odražava neverbalnom i verbalnom komunikacijom